

MRF 2024.163

Miljø- og Fødevarerklagenævnets afgørelse af 4. juni 2024, j.nr. 19/09130

Stadfæstet ophævelse af landvæsenskendelse fra 1953 og nedlægning af rørlagt afledningsgrøft fra 1940'erne, da betingelserne i vandløbslovens § 62 var opfyldt, idet rørledningen ikke var funktionsdygtig og var erstattet af en nyere afledningsgrøft, der havde eksisteret upåttalt siden 1980'erne.

Sagen angik to rørledninger, R1 og R2, der var rørlagt i slutningen af 1940'erne henholdsvis i 1980'erne, og som afledte vand fra et opstrøms liggende privat vandløb. Det var oplyst, at R1 løb fra skelgrænsen mellem matr.nr. 1, 2 og 3 og ind over matr.nr. 3, mens R2 løb langs skelgrænsen mellem matr.nr. 1 og 2. Begge rørledninger havde udløb i Storå. Ved etableringen af R1 havde ejeren af de opstrøms liggende arealer stillet krav om øget dimensionering af R1 og sænkning af koten på indløbet. På den baggrund afsagde landvæsensretten i 1953 kendelse om, at der var vundet hævdpå, at R1 havde været afledningsgrøft for de opstrøms liggende arealer, og at dimensioneringen af R1 skulle øges, og koten skulle sænkes. På et senere tidspunkt var der plantet et læbælte nær R1's forløb. I 1980'erne traf daværende Ikast Kommune beslutning om, at landvæsenskendelsen fra 1953 skulle respekteres. I den forbindelse blev det af den daværende ejer af matr.nr. 3 oplyst, at R1 lå så højt, at den blev beskadiget ved almindelig dyrkning, og at det var op mod 10 år siden, at rørledningen havde fungeret. I denne periode blev der etableret en åben afledningsgrøft i skellet mellem matr.nr. 3 og 1. I 1985 pålagde kommunen den daværende ejer af matr.nr. 3 at retablere R1. I 2002 måtte spuling af R1 opgives som følge af blokeringer. I 2006 oplyste kommunen forpagteren af matr.nr. 3 om, at der snarest skulle findes en permanent løsning. I forbindelse med etablering af et regnvandsbassin omkring år 2007 blev R2 fra indløbet delvist rørlagt. I 2011 overtog Ikast-Brande Kommune matr.nr. 3, og i 2018 udarbejdede kommunen et notat om, at R1 var uden funktion. Ikast-Brande Kommune traf den 30. oktober 2019 afgørelse efter vandløbslovens § 2, § 6, § 27, § 54 a og § 62 om lovliggørelse af vandafledning via R2 og traf samtidig afgørelse om nedlægning af R1 og ophævelse af landvæsenskendelsen fra 1953. Afgørelsen var begrundet i, at kommunen på baggrund af et tilsyn og GPS-målinger havde vurderet, at R2 havde et bedre potentiale til at lede vand fra opstrøms liggende arealer, at rørforløbet afstrømningsmæssigt havde erstattet R1, og at vandets

frie løb ikke i den nuværende situation var hindret. Det var endvidere kommunens vurdering, at R1 måtte betragtes som nedlagt, og at lods ejere/brugere havde indrettet sig i tillid til lovligheden af den nye afledning (R2), hvorfor kommunen ikke kunne håndhæve vandløbslovens § 6. Afgørelsen blev påklaget af en lodsejer, der anførte, at der de sidste 70 år havde været manglende vandafledning fra klagers ejendom, uden at der var truffet afgørelser, som kunne påklages, og at kommunen ikke kunne ophæve landvæsenskendelsen fra 1953, der sikrede afledning gennem R1. E anførte endvidere, at det aldrig havde været beskrevet, at R2 skulle tjene som erstatning for R1, og at R2 gav dårligere afvanding, idet vand blev opstemt på klagers ejendom. Under klagesagen bemærkede kommunen bl.a., at det på baggrund af målinger udført af Orbicon var vurderet, at det eksisterende forløb kunne sikre afvanding fra klagers arealer, og at de nye forløb ikke stillede klager ringere. Miljø- og Fødevarerklagenævnet (formanden) bemærkede indledningsvis, at den påklagede afgørelse alene omhandlede lovliggørelse af afledning af vand, hvorfor nævnet ikke tog stilling til vedligeholdelse af den konkrete strækning. Efter nævnets opfattelse måtte det lægges til grund, at der havde været problemer med vandafledning fra R1 i en omtrent 70-årig periode, og at rørledningen senest i 2002 var erklæret ikke funktionsdygtig, hvor man havde opgivet spuling som følge af blokeringer. Herefter havde der været anvendt en pumpeløsning. Først i 2019 blev forholdet påtalt igen, da kommunen afholdt tilsyn og fandt tilløbet tilgroet og højt i terrænet, samt at vandmængden, der blev ledt til Storå, var begrænset. Nævnet fandt ikke grundlag for at tilsidesætte kommunens afgørelse om lovliggørelse af afledning af vand til R2 og samtidig nedlægning af R1 samt ophævelse af landvæsenskendelsen fra 1953. Nævnet lagde herved vægt på, at der foruden R1 eksisterede et andet funktionsdygtigt tilløb ved samme indløb (R2), og at R2 havde et bedre afvandingspotentiale end R1. Det var på baggrund af opmålinger vurderet, at ved en vandspejlskote i udløbet under 62,45 m ville R2

MRF 2024.163

have afvandingsmæssige fordele, og at en kortvarig vandstandsstigning til det maksimalt mulige ikke ville give anledning til terrænoversvømmelser på opstrøms liggende arealer. Nævnet fandt på den baggrund, at betingelserne efter vandløbslovens § 62 for at ophæve landvæsenskendelsen fra 1953 var tilstede, idet kommunen havde godtgjort, at de faktiske forhold havde ændret sig i et sådant omfang, at R2 havde erstattet R1. Nævnet

lagde tillige vægt på, at R2 havde eksisteret upå-talt siden 1980'erne, at afledningsforholdene ikke ville blive forringet ved anvendelse af R2, og at retablering af R1 ville medføre tilstandsændringer i § 3-registreret eng, hvilket ville kræve dispensation fra den restriktive forbudsbestemmelse i naturbeskyttelseslovens § 3. På den baggrund stadfæstede nævnet kommunens afgørelse.

Stadfæstelse af afgørelse i sag om lovliggørelse af afvandingsforhold i Ikast-Brande Kommune

Sag: 19/09130

Dato: 4. juni 2024

Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse efter vandløbslovens § 6 og § 62, jf. § 80, stk. 1.^[1]

Miljø- og Fødevareklagenævnet stadfæster Ikast-Brande Kommunes afgørelse af 30. oktober 2019 om lovliggørelse af afledning af vand fra privat vandløb til skel mellem matr. nr. [M1] og [M2], Højris, Gde., Ikast med udløb i Storå st. 820 m, og samtidig nedlægning af rørledning over matr. nr. [M3] [M3], Højris, Gde., Ikast med udløb i Storå st. 160 m, samt ophævelse af en landvæsenskendelse fra 1953.

Det indbetalte klagegebyr tilbagebetales ikke.

Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse er endelig og kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed, jf. § 17, stk. 1, i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet^[2] og gebyrbekendtgørelsens § 2, stk. 6.^[3] Eventuel retssag til prøvelse af afgørelsen kan anlægges ved domstolene.

Afgørelsen er truffet af formanden på nævnets vegne, jf. § 8 i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet.

1. Klagen til Miljø- og Fødevareklagenævnet

Afgørelsen er den 5. november 2019 påklaget til Miljø- og Fødevareklagenævnet af en lodsejer.

Klager har navnlig anført, at

- der de sidste 70 år har været manglende vandafledning fra klagers ejendom,
- klager ikke har været partshørt eller haft mulighed for at klage på etableringstidspunktet for det delvist rørlagte tilløb med udløb i Storå st. 820 m, som lovliggøres med kommunens afgørelse,
- det delvist rørlagte tilløb giver dårligere afvanding, idet vand vil opstemmes på klagers ejendom, og
- kommunens afgørelse strider mod en Landvæsenskendelse fra 1953.

Klagepunkterne er nærmere uddybet i afsnit 2.4.

2. Sagens oplysninger

2.1 Området

Sagen omhandler to rørledninger, som afleder vand fra et opstrøms liggende privat vandløb. Rørledningerne har begge indløb i skelgrænsen ved matr. nr. [M1], [M2], og [M3], Højris, Gde., Ikast.

Den ene er rørlagt i 1949, og løber fra skelgrænsen ind over matr. nr. [M3] [M3], Højris Gde, Ikast med udløb i Storå st. 160 m. Langs den nordlige side af rørledningens forløb er der registreret beskyttet eng jf. naturbeskyttelseslovens § 3.

Den anden er ifølge sagens oplysninger etableret engang i 1980'erne, som en afledningsgrøft løbende langs skelgrænsen mellem matr. nr. [M1] og [M2], Højris, Gde., Ikast, inden udløb i Storå st. 820 m, og er fra indløbet blevet delvist rørlagt i 2007.

2.2 Sagens forhistorie

Det fremgår af Ikast-Brande Kommunes afgørelse, at den daværende ejer af den nuværende matr. nr. [M3] [M3], Højris Gde., Ikast, i 1949 rørlagte en

afledningsgrøft, som afvandede opstrøms liggende arealer med udløb til Storå i st. 160 m.

Ejeren af opstrøms liggende arealer indgav efter rørlægningen klage med krav om at øge dimensioneringen af rørledningen samt sænkning af koten på indløbet.

Den 5. februar 1953 afsagde Landvæsenet kendelse, der afgjorde, at

- der var hævd på, at den rørlagte grøft havde været afledningsgrøft for opstrøms liggende arealer,
- rørledningens dimension i den øvre ende skulle øges fra 6" til 7", og
- bundkoten på indløbet skulle sænkes med 13 cm.

Mellem 1978 og 1988 er der, jf. kommunens luftfotogennemgang, plantet læbælte nær rørledningens forløb.

I 1984 og 1985 traf Ikast Kommune beslutning vedrørende vedligeholdelsespligten af den rørlagte strækning, hvor kommunen besluttede, at Landvæsenskendelsen fra 1953 skulle respekteres.

Under drøftelser i 1984 og 1985 blev det af daværende ejer af matr. nr. [M3] [M3], Højris, Gde., Ikast, oplyst at rørledningen på matriklen lå så højt, at den blev beskadiget ved almindelig dyrkning, og at det var op mod 10 år siden, at rørledningen havde fungeret. Ved beslutningsprocessen blev der forsøgt indgået forlig, hvor alternative løsninger blev drøftet som erstatning for rørledningen. Det blev blandt andet foreslået, at vand skulle afledes ved etablering af en åben grøft langs skellet ved [M3] og [M1], Højris, Gde., Ikast, eller afvandede direkte til Storå nord for rørledningens startpunkt. Ved drøftelserne er det noteret, at Hedeselskabet, som havde udarbejdet projektforslag til den åbne grøft, vurderede, at der ved en sådan etablering var risiko for opstuvning. Projektet for den åbne grøft blev efter kommunens oplysninger ikke realiseret på daværende

tidspunkt, men kan siden 1984 konstateres i skellet mellem matr. nr. [M3], og [M1], Højris, Gde., Ikast med udløb til Storå i st. 820 m.

Ikast Kommune pålagde i 1985 den daværende ejer at retablere rørledningen over matr. nr. [M3] [M3], Højris, Gde., Ikast, og oplyste samtidig, at fremtidig vedligehold blev pålagt ejer. Kommunen godkendte i 1986 efter tilsyn, at arbejderne var sket. Følgende koter blev dengang angivet:

- Bund gl. ledning kote 62,62 D.N.N. (svarer til 62,54 DVR90)
- Bund ny ledning kote 62,89 D.N.N. (svarer til 62,81 DVR90)

I 2001 blev der klaget over stop i rørledningen på matr. nr. [M3] [M3], Højris, Gde., Ikast, og i 2002 blev der forsøgt spuling af rørledning, hvilket dog måtte opgives på grund af blokeringer i røret.

I 2004 foretog Ikast Kommune landbrugstilsyn, hvor mulighed for permanent pumpeløsning eller reablering af den oprindelige rørledning fremgår af kommunens notat.

I 2006 blev Ikast Kommune orienteret om, at en pumpe ikke længere kørte, hvorfor kommunen kontaktede daværende forpagter, som fik startet pumpen igen. Kommune bemærkede videre, at forpagteren snarest skulle finde en permanent løsning.

Omkring år 2007, ved etablering af et regnvandsbassin på matr. nr. [M2] Højris, Gde., Ikast, blev det nye tilløb til Storåen st. 820 m delvist rørlagt. Rørlægningen blev ifølge kommunen foretaget for at sikre vandløbet mod brinksred, og var et samarbejde mellem den daværende kommunale vandløbsmyndighed og [V1]. Røret blev dimensioneret tilsvarende eksisterende rørindløb mod matr. nr. [M3] [M3] Højris Gde., Ikast.

I 2011 overtog Ikast-Brande Kommune matr. nr. [M3] [M3], Højris Gde., Ikast.

I 2018 fik Ikast-Brande Kommune udarbejdet et notat om rørledningen på matr. nr. [M3] [M3], Højris, Gde., Ikast på baggrund af opmålinger i området. Her blev det anført, at rørledningen var uden funktion, og at:

- indløbskoten ved rørledningen var 62,44[4] m, og
- indløbskoten ved det delvist rørlagt tilløb var 62,45 m (ca. 1 cm højere)
- udløbskoten ved det delvist rørlagt tilløb på dagen var 62,37 m, og det blev vurderet, at den maksimale vandspejlskote lå på 63,0 m ved st. 820 m (ca. +40 cm fra det målte),
- der ville være en afvandingsmæssig fordel ved at lede vand via det nye vandløb til Storå st. 820 m, når vandspejlskoten i udløbet er under 62,45 m,
- en kortvarig vandstandsstigning på + 40 cm ikke vil give anledning til terrænoversvømmelser på matr. nr. [M4], Højris, Gde., Ikast.

Endvidere bemærkede rådgiver, at rørledningen over matr. nr. [M3] Højris, Gde., Ikast har et fald på ca. 1,3 ‰ med tilhørende risiko for tilstopning grundet rødder og aflejringer.

2.3 Den påklagede afgørelse

Ikast-Brande Kommune har den 30. oktober 2019 med henvisning til vandløbslovens § 2, § 6, § 27, § 54a, og § 62 meddelt afgørelse om lovliggørelse af vandafledning via den delvist rørlagte afledningsgrøft i skel mellem matr. nr. [M3] og [M1], Højris Gde., Ikast med udløb i Storå i st. 820 m. Samtidig har kommunen meddelt nedlægning af rørledningen over matr. nr. [M3] [M3], Højris, Gde., Ikast med udløb i Storå st. 160 m, og ophævet landvæsenskendelsen fra 1953.

Ikast-Brande Kommune foretog den 9. april 2019 tilsyn i det omhandlede område, og konstaterede, at der ved grænsen mellem matr. nr. [M1], [M2] og [M3], Højris Gde., Ikast, var to rørindløb. Det ene rørindløb ledte til en rørledning

på matr. nr. [M3] [M3], Højris Gde., Ikast med udløb i Storå st. 160 m, og det andet var tilknyttet et delvist rørlagt tilløb med udløb til Storå i st. 820 m. Kommunen vurderede ved tilsynet, at dimensionerne på rørindløbene var ens, og at der ikke var opstuvning af vand ved rørindløbene. Derudover fandt kommunen, at det oprindelige tilløb til Storå i st. 160 m var tilgroet og lå højt i terrænet, samt at vandmængderne, der blev ledt til Storå, var begrænset. Den delvise rørlagte vandløbstrækning med udløb til Storå st. 820 m lå ifølge kommunens vurdering under vandfasen, og var ikke blokeret af sediment eller planter.

Den 11. juli 2019 foretog Ikast-Brande Kommune nye GPS-målinger i området, som viste, at ved indløb til de to rør, var rørdiameter og kote stort set ens. Indløbet til det senere delvist rørlagte tilløb havde dog en diameter 2 cm større og en indløbskote 3 cm lavere end indløbet til den oprindelige rørledning. Videre viste målingerne, at faldet i det senere delvist rørlagte tilløb var større.

På baggrund af ovenstående tilsyn og GPS-målinger har Ikast-Brande Kommune vurderet, at det senere tilløb til Storå st. 820 m har bedre potentiale til at lede vand fra opstrøms liggende arealer, at rørforløbet afstrømningsmæssigt har erstattet rørledningen på matr. nr. [M3] [M3], Højris Gde., Ikast, og at vandets frie løb ikke er hindret i den nuværende situation. I tilknytning hertil har kommunen vurderet, at den oprindelige rørledning på matr. nr. [M3] [M3], Højris, Gde., Ikast er at betragte som nedlagt.

Efter kommunens opfattelse har lodsejere/brugere endvidere indrettet sig i tillid til lovligheden af den nye afledning, hvorfor kommunen ikke kan håndhæve vandløbslovens § 6. Kommunen har lagt vægt på, at der har været klaget over den oprindelige rørledning siden 1949, beplantning af læbæltet samt kommunens jævnlige indblanding i sagen. Videre har kommunen lagt vægt på, at det i 2002 måtte opgives at spule rørledningen på matr. nr. [M3] [M3], Højris, Gde., Ikast grundet blokering, og rørledningen i 2019 blev konstateret tilgroet og højt liggende i terrænet.

2.4 Klagens indhold

Klager har anført, at der gentagne gange de sidste 70 år har været klaget over manglende vandafledning fra klagers ejendom, og at beslutninger efter klagers opfattelse er blevet udskudt, syltet eller på anden vis undladt. Klager har tilføjet, at der ikke er truffet formelle afgørelser, hvorfor det ikke har været muligt at klage.

Derudover har klager indsendt sit partshøringsvar af 13. september 2019 til Ikast-Brande Kommune, hvori klager har anført, at den manglende afledning af vand gennem den oprindelige rørledning over matr. nr. [M3] [M3], Højris, Gde., Ikast i stor udstrækning skyldes tidligere ejers misligholdelse af rørledningen og senere pumpe.

Videre har klager i partshøringssvaret påpeget, at kommunens afgørelse strider mod en tidligere beslutning samt en Landvæsenskendelse fra 1953. Desuden har det på etableringstidspunktet for den nye rørledning med udløb til Storå st. 820 m ikke været oplyst eller beskrevet, at den skulle tjene som erstatning for den oprindelige rørledning, hvorfor klager hverken er partshørt eller har fået mulighed for at klage. Klager vurderer, at dette udgør en procesfejl, som medfører, at det nye delvist rørlagt tilløb ikke kan lovliggøres. Yderligere har klager anført, at Landvæsenskendelsen af 1953, der sikrer afledning gennem rørledningen på matr. nr. [M3] Højris Gdr., Ikast, ifølge klager ikke kan ophæves af kommunen.

Klager har ved partshøringen endvidere oplyst, at den nye rørledning giver dårligere afvanding, idet vand vil blive opstemt på klagers ejendom. Klager har bemærket, at der stort set ingen fald er på arealer hen til den brønd, hvor vand fra klagers arealer ledes til, og at niveauforskellen i forhold til vandstanden i åen er for lille. Ved tilførsel af regnvand fra byen og ved højt vandtryk ved Storåen, vil vand blive presset tilbage og hæve vandstanden på klagers marker. Klager har i tilknytning hertil oplyst, at der er placeret en stor betonklods oven på brønddækslet, da dækslet ellers skydes af ved de store vandmængder, der kommer fra Ikast, hvor der er meget stor terrænforskel. Efter klagers opfattelse medfører det store tryk, at vand fra klagers arealer stemmes tilbage i ledningen,

hvorefter klagers arealer over tid vil forsumpe og vokse ind i § 3-beskyttelsen, hvilket er sket for andre arealer i området.

Yderligere har klager ved partshøringen bemærket, at den åbne private grøft, der skal lede vandet videre til Storå er fuldstændig vokset sammen. Vandet står ifølge klager helt stille, også ved tilløbet fra regnvandsbassinet. Da der nærmest ingen fald er på grøften ud til Storå, er det ifølge klager endnu vigtigere, at grøften ikke er så grødefyldt, at vandet ikke kan komme igennem, hvorfor grøften skal oprensnes.

Dernæst har klager forslået en løsning, hvorpå der opsættes en pumpe, der pumper vandet fra rørledningen fra klagers arealer over i brønden med betonklodsen, hvilket måske vil kræve yderligere et regnvandsbassin eller alternativt, at den oprindelige rørledning over matr. nr. [M3] med udløb i st. 160 m i Storå udskiftes med et tæt rør med mindst samme diameter. Derved vil klager sikres samme afvanding som tidligere, og der vil ikke ske afvanding af de omkringliggende § 3-beskyttede arealer.

2.5 Ikast-Brande Kommunes bemærkninger til klagen

Ikast-Brande Kommune har den 4. december 2019 til klagen bemærket, at kommunen ikke kan dokumentere sagsbehandlingen i forbindelse med etablering af regnvandsbassinet og rørlægningen på matr. nr. [M2] [M2], Højris, Gde., Ikast. Kommunen kan derfor ikke udelukke, at klager ved dets anlæg ikke blev partshørt. I tilknytning har kommunen anført, at den påklagede afgørelse er udtryk for en lovliggørelse af de aktuelle forhold, hvor klager er partshørt og har fået klageadgang.

Videre har Ikast-Brande Kommune i forhold til klagens indhold om brønden med tilløb erkendt, at ved kraftig regn vil der kunne ske en kortvarig opstuvning i grøften, inden vandet løber ud i Storå. Det er dog kommunens vurdering, at

opstuvning vil være sjælden og kortvarig, hvorfor det ikke vil have betydning for afvandringsforholdene fra klagers arealer.

Yderligere har Ikast-Brande Kommune påpeget, at vedligehold af den åbne grøft, der afleder til Storå, og hvor kommunen er bredejer, og dermed delvis ansvarlig for vedligehold, er den aktuelle afgørelse uvedkommende. Kommunen har anført, at vedligehold heraf ikke indgår som et element i afgørelsen. Det er dog kommunens opfattelse, at det er relevant for klager og kommune i deres rolle som lodsejere, hvorfor kommunen har lagt strækningen ind i en vedligeholdelsesplan, så der fremover vedligeholdes og sikres afvanding.

Ikast-Brande Kommune har derudover fremhævet, at rådgivningsvirksomheden Orbicon[5] i år 2018 og kommunen i år 2019 har gennemført en opmåling, og på baggrund af disse har kommunen vurderet, at det eksisterende forløb kan sikre afvanding af klagers arealer, og at det nye forløb ikke stiller klager ringere. På den baggrund er det kommunens opfattelse, at drænets kapacitet og funktion er fyldestgørende til at sikre klager en afvanding, der modsvarer den afvanding, der var sikret med den oprindelige drænledning.

3. Miljø- og Fødevarerklagenævnets bemærkninger og afgørelse

3.1 Miljø- og Fødevarerklagenævnets bemærkninger

3.1.1 Det retlige grundlag

Efter vandløbslovens § 6, stk. 1, må ingen uden vandløbsmyndighedens tilladelse ændre vands naturlige afløb til anden ejendom eller hindre det naturlige afløb af vand fra højere liggende ejendomme. Reglen gælder både afstrømning gennem vandløb og overfladisk afløb som følge af regnskyl og tøbrud.

Det følger af vandløbslovens § 6, stk. 3, at ingen må foretage beplantning så nær rørlagte strækninger af vandløb, at der kan være fare for, at rørledninger beskadiges eller tilstoppes.

Ifølge vandløbslovens § 62, kan der, uanset at forholdene ved et vandløb eller anlæg tidligere er fastlagt ved aftale, eller at der tidligere er truffet afgørelse herom, fastsættes nye bestemmelser vedrørende vandløbet eller anlægget, hvis de faktiske forhold har ændret sig, eller hvis den tidligere aftale må anses for utilstrækkelig.

Indledningsvist bemærker Miljø- og Fødevareklagenævnet, at den påklagede afgørelse fra Ikast-Brande Kommune alene omhandler lovliggørelse af afledning af vand. Afgørelsen omhandler ikke vedligehold af den konkrete strækning, hvorfor nævnet ikke har taget stilling hertil.

Miljø- og Fødevareklagenævnet finder ikke grundlag for at tilsidesætte Ikast-Brande Kommunes afgørelse om lovliggørelse af det delvist rørlagte tilløb i skelgrænsen mellem matr. nr. [M1] og [M2], Højris, Gde., Ikast, og samtidig nedlægning af afledningstilløb på matr. nr. [M3] [M3], Højris, Gde., Ikast.

Efter Miljø- og Fødevareklagenævnets opfattelse må det ud fra klagen og sagens oplysninger lægges til grund, at der har været problemer med vandafledning fra det rørlagte vandløb på matr. nr. [M3] [M3], Højris, Gde., Ikast i en længerevarende periode, og at rørledningen senest i 2002 er erklæret ikke funktionsdygtig. Nævnet har hertil inddraget, at der siden rørlægningen i 1949, og dermed i en omtrent 70-årig periode har været afledningsproblemer, samt at rørledningen senest har været forsøgt spulet i 2002, hvilket måtte opgives. Herefter har der været anvendt en pumpeløsning. Rørledningen ses upåtaget indtil omkring 2019, hvor kommunen afholder tilsyn, og finder tilløbet tilgroet og højt i terrænet, samt at vandmængden, der blev ledt til Storå, var begrænset.

Miljø- og Fødevareklagenævnet har lagt vægt på, at der eksisterer et andet funktionsdygtig tilløb ved samme indløb beliggende i skelgrænsen mellem matr. nr. [M1] og [M2], Højris, Gde., Ikast. Dernæst har nævnet lagt vægt på, at der er foretaget undersøgelse af rørdimension, kote mv. som har vist, at den delvist

rørlagte afledningsgrøft har bedre potentiale til at afvande opstrøms liggende arealer end rørledningen på matr. nr. [M3] [M3], Højris, Gde., Ikast. Videre er det på baggrund af opmålinger vurderet, at ved en vandspejlskote i udløbet under 62,45 m vil det delvist rørlagte tilløb have afvandingsmæssige fordele, og en kortvarigt vandstandsstigning til det maksimalt mulige ikke vil give anledning til terrænoversvømmelser på opstrøms liggende arealer.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet finder, at betingelserne for at ophæve landvæsenskendelsen fra 1953 i medfør af vandløbsloven § 62 er tilstede, idet Ikast-Brande Kommune har godtgjort, at de faktiske forhold har ændret sig i et sådant omfang, at det delvist rørlagte tilløb har erstattet rørledningen på matr. nr. [M3] [M3], Højris, Gde., Ikast. Nævnet har lagt vægt på, at det delvist rørlagte tilløb i skel har eksisteret upåtalte siden 1980'erne, og tilløbet på matr. nr. [M3] [M3], Højris, Gde., Ikast ikke har været funktionsdygtigt i en længere periode. I den forbindelse har nævnet inddraget, at afledningsforholdene ikke forringes ved anvendelse af den delvist rørlagte grøft i skel.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet bemærker desuden, at en reetablering af rørledningen på matr. nr. [M3] [M3], Højris, Gde., Ikast vil medføre tilstandsændringer i § 3-registreret eng, og et sådant projekt dermed vil kræve dispensation fra den restriktive forbudsbestemmelse i naturbeskyttelsesloven.

Det af klager i øvrigt anførte kan ikke føre til et andet resultat. Nævnet bemærker, at kommunen i forbindelse med den påklagede afgørelse har foretaget partshøring og klagevejledt. Videre har kommunen i afgørelsen inddraget eventuel opstuvningsrisiko.

3.2 Miljø- og Fødevarerklagenævnets afgørelse

Miljø- og Fødevarerklagenævnet stadfæster Ikast-Brande Kommunes afgørelse af 30. oktober 2019 om lovliggørelse af afledning af vand fra privat vandløb til skel mellem matr. nr. [M1] og [M2], Højris, Gde., Ikast med udløb i Storå st. 820 m, og

samtidig nedlægning af rørledning over matr. nr. [M3] [M3], Højris, Gde., lkast med udløb i Storå st. 160 m, samt ophævelse af en landvæsenskendelse fra 1953.

[1] Lovbekendtgørelse nr. 1217 af 25. november 2019 om vandløb.

[2] Lov nr. 1715 af 27. december 2016 om Miljø- og Fødevareklagenævnet.

[3] Bekendtgørelse nr. 132 af 30. januar 2017 om gebyr for indbringelse af klager for Miljø- og Fødevareklagenævnet mv.

[4] Alle opgjort i DVR90.

[5] I dag en del af rådgivningsvirksomheden WSP.

Lovområder:

Vandløbsloven